

Een geval van kaak- en aangezichtsprothese.

C. P. oud 42 jaren, bij wien wegens sarcoom de geheele linkerbovenkaak was weggenomen, kwam voor prothese in behandeling.

Status praesens: Inwendig. In de rechterbovenkaak zijn nog eenige necrotische radices aanwezig.

Ter plaatse van het linkerpalatum is eene overbrugging van slijmvlies, waarin eene opening ter grootte van een vierkanten centimeter. Weeke palatum en uvula intact.

In de onderkaak zijn de fronttanden tot en met de 2e praemolaren aanwezig.

Uitwendig: Groot defect in de linkerwang. De linker neushelft ontbreekt tot op den neusvleugel na.

Daar de superficies orbitalis ontbreekt, zijn het oog en onderste ooglid uitgezakt.

Het resteerende deel der wang is zeer sterk naar binnen getrokken; de linkermondhoek is door littekenweefsel zeer hard en bijna niet meer elastisch. De spraak is onverstaanbaar.

Het septum narium is aanwezig.

Behandeling werd aangevangen met verwijdering der aanwezige necrotische radices. Na resorptie der alveolairranden werd op de gewone wijze afdruk genomen en totale boven- met partieele onderprothese gemaakt.

Door middel van veeren wordt de bovenprothese in situ gehouden.

Tot zoover gaat alles gemakkelijk en naar wensch.

De volgende phase van de opgave is lastiger doch tevens zeer interessant, we moeten n.l. het groote defect in het aangezicht op eene zoo weinig mogelijk in 't oog vallende

wijze opvullen en tevens oogbol en ooglid opheffen en steunen.

Na eenige mislukkingen (o.a. met de gelatine-glycerine-massa volgens Dr. Zilkens; met eene uit witte caoutchouc vervaardigde uitwendige bedekking, welke door een kunstschilder keurig was beschilderd, — de verf slijt te spoedig op de aan te vatten plaatsen — beide in combinatie met een klos voor het inwendige deel van het defect), besloot ik de klos uit één stuk te maken en voor het zichtbare gedeelte de „Schattirter rosa caoutchouc” van Poulson te gebruiken. Om de sterke huidadering der gezonde zijde zooveel mogelijk nabij te komen, werd met opgeloste roode caoutchouc, waar noodig, nog bijgeteekend.

Waar volgens de litteratuur geheele opvulling van een aangezichtsdefect de voorkeur verdient boven eene slechts uitwendige bedekking, en in dit geval een basis voor het oog moest worden gevormd, werd met Kerr's afdruk-

massa het defect opgevuld tot over de faciale grenzen.

In de zóó verkregen en inwendig nauwkeurig passende klos van afdrukmassa, werd eerst de neusgang uitgeschaafd. Vervolgens werd het faciale vlak dezer klos zoodanig bewerkt, dat de aangezichtsvorm weer symmetrisch was.

Naar dit model is toen een holle klos van caoutchouc gemaakt.

Om deze klos in het defect vast te houden heb ik een dankbaar gebruik kunnen maken van de opening in het slijmvlies, dat den bodem van het defect vormt.

Door de klos loopt n.l. van het midden van het faciale vlak uit, naar de slijmvliesopening een ruime buis, welke aan het faciale einde gesloten wordt met een caoutchouc-stopje, 't welk aan de naar binnen gekeerde zijde een haakje draagt. Een dergelijk haakje is op de bovenprothese aangebracht, ter plaatse van de opening in het slijmvlies.

Bovenprothese en klos worden nu door middel van een regulatie-elastiekje verbonden, dat in die buis voldoende speling heeft, zoodat, bij onderlinge beweeglijkheid der deelen, de juiste afsluiting van het defect door de klos, gewaarborgd blijft. Om klos en bovenprothese niet stijf, doch in veerend contact met elkaar te brengen, is bovendien nog de punt van de klos, corresponderend met de slijmvliesopening, van weekblijvende Doherti-caoutchouc gemaakt. Voor het uitnemen der klos gebruikt patiënt een kort omgebogen excavator, die in een bijna onzichtbaar kanaaltje, in het caoutchoucstopje gemaakt, „houvast” vindt, daarmee het stopje uittrekt en dan den gumming kan doorknippen of afhaken.

Voor het weer ter plaatse brengen, wordt het ringetje eerst gehaakt aan de bovenprothese, daarna steekt patiënt den excavator door de klos, vat het ringetje, trekt het tot buiten de klos en haakt het dan aan het stopje.

Bovenprothese en klos zijn dan verbonden, waarop de laatste ter plaatse wordt gebracht, onderwijl het oog op-

heffende met een in den gewenschten vorm gebogen nikkel plaatje.

Patiënt draagt de prothese nu ruim twee jaren tot volle tevredenheid, en heeft geen enkele maal last gehad van irritatie of drukplaatsen, hetgeen ik meen te mogen toeschrijven aan de veerende verbinding tusschen bovenprothese en klos. De spraak is volkomen normaal en het uiterlijk aanzien van de behandelde wang is zeer bevredigend.

S. BLAAUW.